

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-135>

УДК 657:65.011.12

РОЛЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

THE ROLE OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT IN THE FORMATION OF AN ENTERPRISE'S INVESTMENT POLICY

Воськало Наталія Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри,
Національний університет «Львівська політехніка»

Ковальчик Тарас Михайлович

аспірант,
Національний університет «Львівська Політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-7047-6455>

Voskalo Nataliia, Kovalchuk Taras

Lviv Polytechnic National University

У статті розглянуто роль обліково-аналітичного забезпечення у підприємницькій діяльності. Визначено сутність поняття інвестицій та інвестиційної діяльності згідно нормативно-правового поля, що визначають правила бухгалтерського обліку в Україні. Здійснено класифікацію інвестицій за різними ознаками та охарактеризовано кожен вид. Така класифікація інвестицій відображає ключові ознаки, які повинні враховуватися при формуванні інформації для обліку і звітності. Визначено елементи, що належать до системи обліково-аналітичного забезпечення інвестиційної діяльності підприємства, представлені види інвестиційних ризиків. Описано методи оцінки фінансових інвестицій підприємствами. Проаналізовано інвестиційну привабливість України протягом останніх років та визначено динаміку прямих інвестицій в нашу країну та з України. Встановлено, які галузі були інвестиційно привабливі для інвесторів у попередній роках.

Ключові слова: інвестиції, бухгалтерський облік, інвестиційна діяльність, фінансові інвестиції, ризики, капітал.

The article considers the role of accounting and analytical support in entrepreneurial activity. The article defines the essence of the concept of investment and investment activity according to the regulatory legal acts governing accounting in Ukraine and generalises that the concept of "investment" can be defined as investment of monetary, material and intellectual resources in various spheres of activity with the aim of making a profit or achieving other benefits. The author identifies the main goal of investment activity, which is to meet the needs of participants to the fullest extent possible, and therefore the assessment of investment efficiency is to achieve the highest level of performance. The article classifies investments according to various features and describes each type. This classification of investments reflects the key features that should be taken into account when generating information for accounting and reporting. The elements belonging to the system of accounting and analytical support of investment activity of enterprise, namely, subjects and objects of investment activity, are defined, participants of investment activity in Ukraine are allocated. All participants in the investment sector of our country have equal rights to carry out investment activities, regardless of their form of ownership and business. The article also presents the types of investment risks, which are different in concept and essence. The criteria for assessing investment risks are defined. The methods of valuation of financial investments by enterprises are described, namely the essence of valuation by the equity method, fair value and amortised cost. The investment attractiveness of Ukraine in recent years has been analysed and the dynamics of direct investment in our country and from Ukraine has been determined. The article identifies which industries were attractive to investors in previous years, namely, the leading areas of economic activity with the largest volumes of capital investment were industry, agriculture, transport and warehousing, postal and courier services, etc. Today, there are a significant number of regularly published assessments of the country's investment climate, which differ from each other mainly in terms of the components they take into account in their calculations.

Keywords: investments, accounting, investment activity, financial investments, risks, capital.

Постановка проблеми: Інвестиційна сфера відіграє важливу роль у економічних процесах будь-якої країни, оскільки вона сприяє створенню нових підприємств, збільшенню кількості робочих місць, модернізації обладнання на існуючих підприємствах, впровадженню інновацій та розвитку інфраструктури. Швидкість впровадження науково-технічного прогресу, рівень соціально-економічного розвитку країни в цілому, а також продуктивність роботи підприємств в значній мірі залежать від ефективності численних основних процесів, що відбуваються в суспільстві. Серед них важливе місце займають інвестиційні процеси. Варто відзначити, що інвестування на рівні як макроекономіки, так і мікроекономіки, дуже чутливе до впливу різних внутрішніх і зовнішніх факторів. Цей вплив визначає передумови і особливості перебігу інвестиційної діяльності як на рівні окремих регіонів та галузей економіки країни, так і на рівні окремих підприємств.

Діяльність підприємства у сфері інвестицій підпорядкована конкретній інвестиційній політиці, яка визначається у межах фінансової стратегії компанії. Основною метою цієї стратегії є забезпечення найбільш ефективного збільшення активів підприємства з огляду на його майбутні перспективи розвитку та зростання його ринкової вартості. Отже, можна стверджувати, що головною метою інвестиційної діяльності є збільшення активів підприємства. Ефективність управлінських рішень у цьому контексті залежить від того, наскільки ефективно організована система збору інформації в обліковій системі щодо цієї діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Увага економістів завжди зосереджена на проблемах інвестування в економіку країни та окремі підприємства. Основні принципи ство-

рення та впровадження інвестиційної політики описані у працях провідних економістів, зокрема: О. І. Амоша, Я. Д. Крупки, Г. Бірманна, І. О. Бланка, В. М. Гриньова, І. В. Мельничука, Г. О. Короля, Б. В. Губського, А. Г. Загороднього, В. В. Ковальова, Ю. В. Макогона, А. Маршалла, П. Г. Перерва, В. Д. Шапіро, У. Шарпа, В. В. Шеремети, О. М. Ястремської та інших. Однак в економічній літературі все ще дуже мало досліджень, які присвячені взаємозв'язку облікової підсистеми та інвестиційних процесів, що і визначило актуальність обраної теми.

Постановка завдання. Завдання дослідження полягають у комплексному вивченні, дослідженні та аналізі ролі обліково-аналітичного забезпечення у формуванні інвестиційної політики підприємства, визначення поняття «інвестиції» та їх класифікації.

Виклад основного матеріалу дослідження: Правильний вибір інвестиційної політики та її реалізація визначає інвестиційну привабливість підприємств та економіки країни в цілому. Інвестиційна привабливість – це складна та багатогранна економічна характеристика, що відображає різноманітні фактори у макроекономічному середовищі, такі як інвестиційний клімат, рівень розвитку та стан інвестиційної інфраструктури. Ефективне ведення інвестиційної діяльності є ключовим чинником для розвитку економіки України та її швидшої інтеграції в європейський соціально-економічний простір. За даними Міністерства фінансів України, наведеними у таблиці 1, обсяг прямих іноземних інвестицій значно зросла у минулому році.

З таблиці 1 бачимо, що 2020 рік став найгіршим для України, оскільки маємо від'ємну суму іноземних інвестицій в Україну. Можемо це пов'язувати з пандемією Covid-19. 2021 рік

Таблиця 1

Обсяг прямих інвестицій в Україні за період 2018–2023 рр. [1]

Роки	Прямі іноземні інвестиції в Україну		Прямі іноземні інвестиції з України		Сальдо	
	Сума, млн. дол. США	Зміна (+,-)	Сума, млн. дол. США	Зміна (+,-)	Абсолютне відхилення, млн. дол. США	Відносне відхилення, %
2018	4455	+763	-5	-13	+4460	+21,1
2019	5860	+1405	648	+653	+5212	+16,9
2020	-868	-6728	82	-566	-950	-118,2
2021	6687	+7555	-198	-280	+6885	+824,7
2022	1152	-5535	529	+727	+623	-91,0
2023	4247	+3095	42	-487	+4205	+575,0

став значно кращим у порівнянні з попереднім роком, оскільки сума іноземних інвестицій є на 7555,0 млн. дол. США більшою. Проте, у цьому році бачимо від'ємне значення іноземних інвестицій з України. Повномасштабне вторгнення російської федерації на територію України дало свій результат, оскільки іноземці призупинили інвестування в економіку нашої країни, а саме на 5535,0 млн. дол. США. У 2023 році цей показник збільшився, проте сума прямих іноземних інвестицій з України є невеликою. У 2022 році провідні сфери економічної діяльності, що відзначалися найбільшими обсягами капітальних інвестицій, включали промисловість, аграрний сектор (рибне, лісове та сільське господарство), транспорт і складську діяльність, послуги поштового та кур'єрського зв'язку, роздрібну та оптову торгівлю, державну оборону й управління, обов'язкове соціальне страхування, будівництво, охорону здоров'я та надання соціальної допомоги, а також операції з нерухомим майном [2].

Стаття 1 Закону України «Про інвестиційну діяльність» зазначає, що під інвестиціями варто розуміти усі види інтелектуальних та майнових цінностей, що спрямовуються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, які приносять прибуток або забезпечують соціальний та екологічний вплив [3].

Відповідно до ст. 326 Господарського кодексу України під інвестиціями у сфері підприємництва визнаються вкладення різних видів майна на довгостроковий період, майнових прав та інтелектуальних цінностей в об'єкти господарської діяльності задля одержання прибутку (доходу) чи з метою здобутку іншого соціального ефекту [4].

У Податковому кодексі України, міститься визначення, що інвестиції – це господарські операції, які мають на меті придбання нематеріальних активів, основних засобів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін активів на майно або кошти [5].

Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», інвестиційна діяльність – реалізація та придбання необоротних активів і фінансових інвестицій, що не є частиною грошових еквівалентів, а також визначення еквівалентів грошових коштів як короткострокових, високоліквідних фінансових інвестицій, що можуть легко конвертуватися в готівку та мають невеликий ризик зміни вартості [6].

Відповідно до МСБО 25 «Облік інвестицій» (перереформований у 1994 р.), інвестиція – це

актив, який утримується підприємством для збільшення капіталу через розподіл доходу (наприклад, відсотків, роялті, дивідендів та ренти), для зростання вартості капіталу або інших вигод для підприємства-інвестора.

В американській системі обліку загальноприйняті принципи інвестиційної діяльності, які включають широкий спектр операцій, таких як надання й отримання кредитів, купівля й продаж фінансових інструментів, які представляють собою борги або частки, інвестування у нерухомість, основні засоби, устаткування та інші активи, які не вважаються оборотними.

Загалом, з урахуванням додаткових пояснень, під поняттям «інвестиції» можна розуміти вкладання грошових, матеріальних та інтелектуальних ресурсів у різні сфери діяльності з метою отримання прибутку або досягнення інших вигод.

Інвестиційна діяльність має вирішальний вплив на розвиток ринку цінних паперів та привабливість країни для інвесторів. Це передбачає необхідність впровадження системи управління інвестиційною діяльністю на різних рівнях економіки: від мікрорівня підприємств до мезорівня і на рівні окремих суб'єктів господарювання. Інвестиційна компонента економічного зростання нерозривно пов'язана з інноваційними процесами, тому важливо розглядати управління як «управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства». Це включає систему оцінки, аналізу та здійснення рішень щодо впровадження нововведень, аналіз ринкових умов, потреб споживачів, оцінку інноваційних та інвестиційних проектів, а також оцінку потенціалу підприємства в плані кадрових, виробничих та фінансових ресурсів [7].

Головною метою інвестиційної діяльності є задоволення потреб учасників у найбільш повному обсязі, тому оцінка ефективності інвестування полягає в досягненні найвищого рівня результативності. З погляду кількісної оцінки суть ефективності інвестиційного процесу виявляється через застосування конкретного закону підвищення продуктивності виробництва, який базується на певних соціально-економічних умовах, що змінюються або припиняють своє діяння. Згідно з цим принципом, максимальні результати мають бути досягнуті за мінімальне використання ресурсів.

У економічній теорії та на практиці існують критерії поділу інвестицій для обліку, аналізу та планування, які відображені у таблиці 2.

Таблиця 2

Класифікація інвестицій [8; 9]

Класифікаційні ознаки	Види та характеристика
За об'єктом вкладення	Капітальні – вкладення коштів у свою власну матеріальну базу для купівлі основних засобів та інших необоротних активів, що мають капітальний характер.
	Фінансові – інвестування грошей у інші бізнеси шляхом придбання їхніх акцій, облігацій, часток у капіталі та інших фінансових інструментів.
За періодом інвестування	Короткострокові – інвестиції, які здійснюються на протязі одного року або можуть бути легко реалізовані.
	Довгострокові – це інвестиції на довгостроковий період з терміном погашення понад 1 рік, або такі, які не можуть бути легко реалізовані на ринку.
За формами власності	Державні – інвестування капіталу, що належить державним підприємствам, а також фінансування з державного бюджету різних рівнів і державних позабюджетних фондів.
	Приватні – характеризують вкладення коштів фізичних та юридичних осіб.
	Іноземні – вкладення іноземних інвесторів задля отримання прибутку або отримання бажаного соціального ефекту.
	Спільні – сумісне вкладення капіталу державних підприємств та іноземних інвесторів.
За типом інвестицій	Первинні – описують спосіб використання знову сформованого капіталу для інвестиційної мети за рахунок власних та позикових фінансових ресурсів.
	Реінвестиції – здійснення капітальних або фінансових інвестицій за рахунок прибутку, отриманого від операцій з інвестування.
За регіональністю	Внутрішні – інвестування коштів у об'єкти інвестування, що знаходяться всередині цієї країни.
	За кордон – інвестування коштів у об'єкти інвестування, що знаходяться за межами країни.
За характером участі в капіталі	Прямі – тобто пряма участь інвестора у виборі об'єктів інвестування та вкладення капіталу.
	Непрямі (портфельні) – вкладення капіталу інвестора, опосередковане іншими особами (фінансовими посередниками)

Що стосується інших ознак класифікації, то Крупка Я. Д. також виділяє інвестиції за ступенем ризику, а саме на: ризикові та безризикові, вказуючи, що «в ряді країн вкладення в короткострокові державні облігації вважаються абсолютно безпечними, а прибуток від них визначає безризикову ставку, яка використовується при оцінці вкладів. Рівень ризику або рівень невизначеності, що пов'язані з інвестиціями, залежать від таких факторів як час, об'єкт вкладення та багато інших. Критеріями оцінки рівня ризику можуть бути:

– ймовірність втрати загальної суми очікуваного прибутку. Ризик вважається прийнятним;

– ймовірність втрати не лише прибутку, але й валового доходу від реалізації проекту. Ризик вважається критичним;

– ймовірність втрати всіх активів і банкрутство інвестора. Ризик вважається катастрофічним» [8].

Король Г. О. також за рівнем ризику виділяє ще один підвид інвестицій, а саме – венчурні, які «пов'язані з кредитуванням і фінансуванням науково-технічних розробок і винаходів, а також характеризуються найбільшим ступенем ризику» [9].

Ця класифікація інвестицій відображає ключові ознаки, які повинні враховуватися при формуванні інформації для обліку і звітності. В разі потреби її можна розширити відповідно до потреб підприємства або дослідницьких цілей, а також інформаційних потреб конкретних користувачів облікових та звітних даних.

Ефективна стратегія інвестування є важливою складовою загальної економічної

стратегії усіх підприємств. Вона передбачає ретельне використання різних форм інвестування для забезпечення високої ринкової цінності та стабільного зростання підприємства. Розробка такої стратегії вимагає її гармонійної узгодженості з фінансовою стратегією підприємства, оскільки це визначає курс на подальший розвиток. Ця стратегія є крайньою важливістю для успішного розвитку будь-якого підприємства, оскільки неясна або неефективна інвестиційна стратегія може загрожувати досягненню стратегічних цілей у майбутньому та нормальному функціонуванню підприємства найближчим часом.

Інвестиційна діяльність є невід'ємною частиною економічної діяльності підприємства, спрямованою на одночасний розвиток суб'єкта інвестиційної діяльності та модернізацію його виробничих ресурсів, а також збільшення корпоративних прав та фінансових ресурсів (об'єктів інвестицій).

До елементів системи обліково-аналітичного забезпечення інвестиційної діяльності підприємства, можна віднести:

1. Об'єкт інвестиційної діяльності. Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність», об'єктами може виступати будь-яке майно, в тому числі основні фонди і оборотні кошти в усіх сферах економіки, цільові грошові вклади, цінні папери (окрім векселів), майнові права, науково-технічна продукція, інтелектуальні цінності, інші об'єкти власності.

2. Суб'єктами (інвесторами та учасниками) інвестиційної діяльності виступають громадяни та юридичні особи (українські та іноземних держав), а також самі держави. Інвестори – це суб'єкти інвестиційної діяльності, які здійснюють рішення про вкладення власних та позичкових майнових та інтелектуальних цінностей у об'єкти інвестування. Інвестори можуть брати участь у будь-якому аспекті інвестиційної діяльності.

В Україні можуть займатися інвестиційною діяльністю такі учасники:

- органи, уповноважені управляти державним та муніципальним майном;
- різноманітні юридичні особи, включаючи організації, підприємства, підприємницькі об'єднання та громадські організації будь-якої форми власності.
- міжнародні організації та юридичні особи з-за кордону.
- громадяни України та інші особи, які є фізичними особами, незалежно від їх громадянства.

Всі учасники інвестиційної сфери мають рівні права щодо здійснення інвестиційної діяльності, незалежно від їх форми власності та господарювання, якщо інше не встановлено законом. Інвестор самостійно визначає цілі, напрями, види та обсяги інвестицій, а також може залучати на умовах контракту будь-яких учасників інвестиційного процесу, включаючи проведення конкурсів та торгів. Інвестор має право передавати права власності, користування та управління інвестиціями, а також їх результатами, іншим фізичним та юридичним особам у встановленому законодавством порядку. Взаємовідносини при таких передачах регулюються сторонами за допомогою укладених договорів.

Інвестиційна діяльність може мати наступні форми:

- приватне інвестування, яке відбувається за участю громадян, приватних підприємств, господарських асоціацій, а також громадських та релігійних організацій;
- державне інвестування, яке реалізується органами влади та управління України, а також державними підприємствами та установами;
- іноземне інвестування, яке здійснюється іноземними державами, юридичними та фізичними особами;
- спільне інвестування, яке проводиться громадянами та юридичними особами України та інших країн.

3. Ризики. Ризики інвестицій представляють собою потенційні негативні наслідки або втрати, які можуть виникнути внаслідок здійснення інвестиційної діяльності. Оцінка і управління ризиками є важливою частиною процесу інвестування і дозволяє інвесторам приймати обгрунтовані рішення та мінімізувати можливі збитки. Нижче наведено типові ризики, з якими можуть стикатися інвестори:

1) фінансові ризики – це ризики, пов'язані з можливими фінансовими втратами, такими як валютний ризик, процентний ризик, кредитний ризик тощо.

2) ринкові ризики – це ризики, що виникають внаслідок непередбачуваності ринкових умов, такі як коливання цін на ринку, зміни в попиті та пропозиції, політичні та економічні події.

3) ліквідності ризики, які пов'язані з тим, що інвестор може зіткнутися з труднощами у продажу або конвертації своїх інвестицій у готівку.

4) політичні ризики, які станом на зараз є найактуальнішими в наш час, і включають

в себе зміни у законодавстві, політичні нестабільності, конфлікти та інші події, що можуть вплинути на інвестиційну ситуацію.

5) операційні ризики, що пов'язані з непередбачуваними подіями або проблемами, що виникають у виробничому процесі або управлінні підприємством.

6) системні ризики, які виникають через зв'язки між різними секторами економіки або фінансовими ринками, такі як фінансова криза або економічна депресія.

4. Термін інвестування – період між вкладенням капіталу та моментом отримання вигод називають інвестиційним лагом.

5. Ринок інвестицій – місце, де здійснюється купівля та продаж фінансових активів, таких як акції, облігації, пайові фонди та інші інвестиційні інструменти. Цей ринок дозволяє інвесторам знаходити можливості для вкладення капіталу, отримувати прибуток та розширювати свій інвестиційний портфель. На ринку інвестицій також відбувається цінова формування активів на основі попиту та пропозиції, а також розробляються різноманітні фінансові продукти та інвестиційні стратегії.

Підприємство-інвестор самостійно визначає метод оцінки фінансових інвестицій на дату балансу, залежно від мети придбання та ступеня впливу на діяльність підприємства, куди інвестуються кошти. Для легкого розуміння наведемо визначення понять, що використовуються далі.

Суттєвий вплив – можливість брати участь у прийнятті рішень з господарської, фінансової та комерційної політики об'єкта інвестування без її контролю. Суттєвий вплив може бути підтверджений наступними факторами:

1. Володіння двадцятьма або більше відсотками акцій (статутного капіталу) підприємства.

2. Представництво в раді директорів або аналогічному керівному органі підприємства.

3. Обмін управлінським персоналом.

4. Участь у прийнятті рішень.

5. Надання підприємству усієї необхідної техніко-економічної інформації.

У випадку значного впливу інвестора на об'єкт інвестування, фінансові інвестиції враховуються методом участі в капіталі. Цей метод обліку інвестицій передбачає збільшення або зменшення балансової вартості інвестицій в залежності від збільшення або зменшення частки інвестора у власному капіталі об'єкта інвестування.

Оцінка фінансових інвестицій згідно зі справедливою вартістю полягає в тому, що

на дату балансу фінансова інвестиція оцінюється за такою вартістю, яка відображає суму, за якою можлива реалізація цієї інвестиції через операцію між обізнаними, заінтересованими та незалежними сторонами. У випадку, якщо неможливо достовірно визначити справедливу вартість фінансової інвестиції, вона відображається за собівартістю з урахуванням зниження її корисності.

Оцінка фінансових інвестицій за амортизованою вартістю включає в себе процес зменшення різниці між їх вартістю погашення (яка включає дисконт або премію при придбанні) та їх собівартістю. Ця різниця амортизується протягом періоду, який починається з дати придбання до дати погашення за допомогою методу ефективної ставки відсотка. Амортизація дисконту або премії нараховується одночасно з нарахуванням процентів (прибутку від фінансових інвестицій), яке підприємство планує отримати, і відображається як частина інших фінансових доходів з одночасним збільшенням балансової вартості фінансової інвестиції [10].

Виходячи з вищезазначеного, облік інвестицій передбачає такі етапи: 1) правильна класифікація операцій; 2) оцінка інвестицій на момент їх здійснення та на момент формування балансу; 3) документування операцій із інвестиціями; 4) облік у рахунковій системі; 5) узагальнений облік у журналах та формування фінансової звітності; 6) інвентаризація наявних ресурсів; 7) внутрішній контроль та аналіз ефективності операцій з інвестиціями.

Висновки. При забезпеченні обліково-аналітичного супроводу інвестиційної діяльності важливо провести аналіз наявності інвестиційних ресурсів, зокрема за їх обсягом та структурою, як власного, так і залученого капіталу.; привабливості альтернативних інвестиційних проектів; очікуваної доходності інвестування; потреби у капітальних затратах і фінансових вкладеннях; грошового потоку і фактичної ефективності інвестицій, оскільки обліково-аналітичне забезпечення відіграє важливу роль у формуванні інвестиційної політики підприємства. Це забезпечує об'єктивну інформацію про фінансовий стан, ризики та можливості підприємства для потенційних інвесторів. Аналіз фінансових даних допомагає визначити оптимальні стратегії інвестування та розробити ефективні механізми приваблення капіталу. Крім того, обліково-аналітичне забезпечення допомагає в оцінці результатів інвестиційних проектів і

визначенні їхнього впливу на фінансові показники підприємства.

Інвестиції є головним фактором для прогресивного розвитку будь-якої економічної системи. Прийняття рішення про інвестування суттєво впливає інвестиційний клімат

на рівні підприємства, галузі, регіону та країни в цілому. Визначення компонентів бухгалтерської політики безпосередньо впливає на формування фінансових показників та фінансового стану підприємств, що в свою чергу визначає їхню інвестиційну привабливість.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Міністерство фінансів України. URL: <http://index.minfin.com.ua/people/> (дата звернення: 01.04.2024).
2. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/> (дата звернення: 03.04.2024).
3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 року № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 04.04.2024).
4. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 05.04.2024).
5. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 05.04.2024).
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2023 року № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 05.04.2024).
7. Кривов'язюк І. В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. № 31. С. 83–90.
8. Крупка Я. Д., Питель С. В., Мельничук І. В. Облік, оподаткування і правове регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності : навчальний посібник. Тернопіль : Крок, 2017. 264 с.
9. Король Г. О., Зелікман В. Д., Ізвєкова І. М. Облік і аудит інвестиційної та інноваційної діяльності: навчальний посібник. Частина I. Облік інвестиційної діяльності підприємства. Дніпро : НМетАУ, 2018. 84 с.
10. Положення стандарт бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» від 26.04.2000 року № 91. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text> (дата звернення: 05.04.2024).

REFERENCES:

1. Ministerstvo finansiv Ukrayiny [Ministry of Finance of Ukraine]. Available at: <http://index.minfin.com.ua/people/> (accessed April 1, 2024).
2. Ministerstvo ekonomiky Ukrayiny [Ministry of Economy of Ukraine]. Available at: <https://www.me.gov.ua/> (accessed April 3, 2024).
3. Pro investytsiynu diyal'nist': Zakon Ukrayiny [About investment activity] vid 18.09.1991, no. 1560-XII. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (accessed April 4, 2024).
4. Hospodars'kyu kodeks Ukrayiny [Commercial Code of Ukraine]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (accessed April 5, 2024).
5. Podatkovyy kodeks Ukrayiny [Tax Code of Ukraine]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (accessed April 5, 2024).
6. Natsional'ne polozhennya (standart) bukhhalters'koho obliku 1 «Zahal'ni vymohy do finansovoyi zvitnosti» [National Accounting Regulation (Standard) 1 "General Requirements for Financial Reporting"] vid 07.02.2023 roku no. 73. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (accessed April 5, 2024).
7. Kryvov'iazuk, I. V. (2018) Investytsiyna diyal'nist' pidpryyemstva: sutnist', metodyka analizu ta shlyakhy pidvyshchennya yiyi efektyvnosti [Investment activity of the enterprise: essence, methods of analysis and ways to improve its efficiency]. *Naukovyj visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu*, no. 31, pp. 83–90.
8. Krupka Ya. D., Pitel S. V., Melnychuk I. V. (2017) Oblik, opodatkuвання i pravove rehulyuvannya investytsiyno-innovatsiynoyi diyal'nosti [Accounting, taxation and legal regulation of investment and innovation activity]. *navchal'nyu posibnyk [a textbook]*. Ternopil: Krok. 264 p. (in Ukrainian)
9. Korol G. O., Zelikman V. D., Izvekova I. M. (2018) Oblik i audyt investytsiynoyi ta innovatsiynoyi diyal'nosti [Accounting and audit of investment and innovation activity]. *Chastyna I. Oblik investytsiynoyi diyal'nosti pidpryyemstva [study guide. Part I. Accounting of investment activity of the enterprise]*. Dnipro : NMetAU. 84 p. (in Ukrainian)
10. Polozhennya standart bukhhalters'koho obliku 12 «Finansovi investytsiyi» [Regulation of Accounting Standard 12 "Financial Investments"] vid 26.04.2000 roku no. 91. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text> (accessed April 5, 2024).